

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățământului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățământ, Știință și Cultură

Anul IX (XXX) Nr. 201 (1287)

Simbătă 17 martie 1979

8 pagini — 1 leu

Dezvoltarea economică — obiectiv al educației

Experiența dobândită până în prezent, în munca de educare comunistă a tineretului școlar, relevă rolul de deosebită importanță pe care îl are în acest proces educativ cunoașterea de către elevi a dezvoltării noastre socio-economice, a politicii partidului în acest domeniu și a eforturilor întregului nostru popor, încununată de succes, în dobândirea de noi și însemnate realizări.

La faptul că școala românească este încorporată profund în dezvoltarea socio-economică, să adăugăm — cu întreaga noastră pricepere și dăruire — un valoros aport de educare a elevilor în perspectiva dezvoltării socio-economice.

În perspectiva producției

Condiția primordială a eficienței învățământului românesc contemporan este ancorarea lui în realitatea economică și socială a țării. Școala, care trăiește prin absolvenții săi, este datoare să-i formeze integral, ca buni specialiști, dar și ca buni cunoscători ai ramurii economice în care își vor exercita profesia. În acest scop, este necesară o permanență informare a elevilor, încă din primul an de liceu, și prin conținutul fiecărei discipline școlare, asupra realizărilor și perspectivelor de dezvoltare a economiei naționale, asupra locului și rolului pe care îl ocupă, în economia țării, domeniul de activitate în care ei se vor specializa.

Una din modalitățile de formare a convingerilor și atașamentului elevilor față de economia națională, este raportarea permanentă a noțiunilor și cunoștințelor transmise prin disciplinele de specialitate la realitatea economică în general și la practica lor productivă în particular. Când, de exemplu, la disciplina „Mașini, utilaje, instalații” (clasele a XI-a și a XII-a) li se vorbește elevilor despre carburator și pompa de injecție, este obligatoriu să li se comunice și prețul de cost al ansamblurilor respective, pentru a-i convinge de importanța acestora în construcția motorului, după cum sint necesare și informații asupra inițiativei românești de fabricare, a locului unde se fabrică etc.

Vizitele sistematice pe care le facem cu elevii la întreprinderile „Dacia” din Pitești și „ARO” din Cîmpulung contribuie și ele, din plin, la înțelegerea laturii economice a pregătirii de specialitate, determină formarea unor atitudini, sentimente și comportamente de participanți activi, încă din perioada școlarizării, la făurirea bunurilor materiale, implicit, la dezvoltarea economiei naționale.

Ing. GH. TUDOR
directorul Liceului industrial nr. 8
din București

Cunoașterea realizărilor economice ale județului

Consider că dezvoltarea economică a țării noastre constituie criteriul, obiectivul și conținutul formării și educării elevilor în spiritul idealurilor societății noastre socialiste, al dragostei pentru patria socialistă și pentru Partidul Comunist Român.

De aceea, preluând o clasă I, din primele zile ale anului școlar trecut, am prezentat elevilor mei noul cartier Blocuri-Sud din Focșani, unde ei s-au născut, trăiesc și învață.

Treptat, sfera cunoașterii realităților contemporane s-a extins prin vizitarea unor obiective economice, culturale și sociale din minunatul nostru oraș.

În acest an școlar, am întreprins câteva vizite la Platforma industrială Focșani-Sud, Întreprinderea de prelucrarea maselor plastice, Fabrica de tricotaje tip lână, Filatura de

lână pieptănată, C.P.L. Focșani și I.D.S.M.S.A. Focșani, unde muncesc și părinții elevilor.

În viitor, îmi propun să adâncesc cunoașterea realizărilor economice ale județului nostru prin vizite la Combinatul chimic Mărășești, la I.P.L. Gugești, precum și în alte zone industriale ale județului Vrancea.

În cadrul vizitelor, ca și al unor lecții de citire și cunoștințe despre natură, discutăm despre unele meserii de muncitor, mecanic, tâmplar, pe care elevii le îndrăgesc, evidențiind necesitatea pregătirii lor temeinice pentru muncă și viață.

Cu siguranță că progresul economic înregistrat de județul nostru, cunoașterea condițiilor de muncă și viață ale părinților lor, ca și conținutul educativ al unor discipline de învățământ vor contribui la formarea unor comportamente și atitudini comuniste, la convingerea că munca este condiția fundamentală a progresului uman.

Inv. EUGENIA TUTOȘ
Școala generală nr. 1 din Focșani
județului Vrancea

Apropierea copilului de natură, de realitate

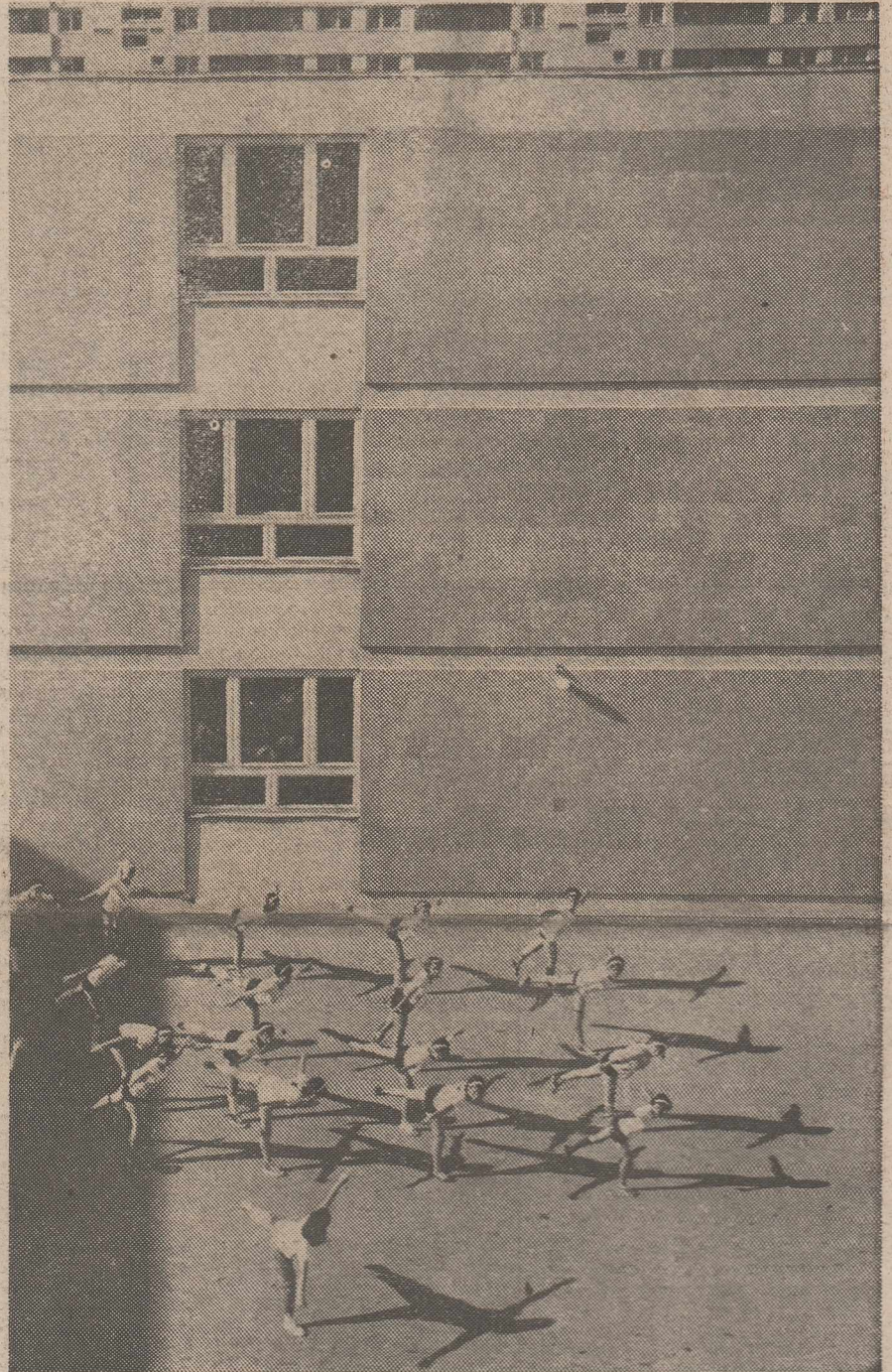
Apropierea copilului de realitățile economice, de eforturile poporului nostru pentru edificarea unei vieți mai drepte și mai bune, poate fi făcută, încă de la cea mai fragedă vârstă, în modalități diverse, dar adecvate. Una din aceste modalități a constituit-o, pentru noi, vizitarea serrei de pe lângă Uzina de tractoare Brașov, în plină iarnă.

Contrastul între condițiile climatice de afară și cele oferite de seră: flori frumos deschise, lămi încărcați de flori și fructe, legume, i-au ajutat, într-o manieră foarte concretă, „pe viu”, pe „șoimii patriei” din Grădinița nr. 19 din Brașov, să înțeleagă — mai mult decât din toate explicațiile — că munca omului, inteligența lui creatoare aduc frumusețe și mulțumire în viața de toate zilele. Astfel, am considerat că trebuie să dăm răspuns la o serie de „de ce-uri” ale preșcolarilor, cărora numai în condiții concrete de observare li se poate asigura înțelegerea.

Tot pentru înțelegerea transformărilor care se petrec în natură, am adus în clasă, în anotimpul rece, crengi înmugurite, care, la căldură, s-au transformat în crengi înfrunzite sau înflorite. De asemenea, am pus la încolțit boabe de fasole, grâu și porumb, în borcane, astfel încât preșcolarii să poată observa atât fenomenul încolțirii, cât și rădăcinile și partea aeriană a plantei.

În felul acesta, considerăm că obiectivul educării copilului în spiritul dragostei de muncă, fundamentând, în același timp, o înțelegere științifică a fenomenelor naturii, a realității, poate fi realizat cu succes. Această activitate constituie, firește, numai una din multiplele modalități existente.

Educatoare ANA GĂRNIȚĂ
Grădinița nr. 19 din Brașov

Gimnastică în aer liber la Școala generală nr. 198 din Capitală

ÎN SLUJBA POLITICII PARTIDULUI

În luna martie 1949, avînd prilejul să anunțe pe prima pagină, pentru prima oară în învățământul românesc, distribuția gratuită a manualelor, apărea revista „Gazeta învățământului”, publicație angajată militant pentru a susține în domeniul învățământului, prefacerile revoluționare ce aveau loc în întreaga noastră societate.

Vreme de trei decenii, revista — contopită cu revista „Colocvii” și devenită din anul 1970 revista „Tribuna școlii” — a reflectat marile transformări ale școlii și ale educației tineretului școlar, promovînd cu dăruire și cu abnegație politica Partidului Comunist Român în domeniul învățământului, realizările cadrelor didactice în pregătirea forței de muncă necesare construcției socialismului în țara noastră.

În cea de-a doua jumătate a activității desfășurate pînă în prezent, revista a depus o stăruitoare activitate pentru a fi interpret și promotor al măsurilor inițiate de partid, personal de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, pen-

tru legarea strînsă a școlii de viață, de cerințele dezvoltării noastre socialiste.

Marile acțiuni din această perioadă, cum au fost Consfătuiri ale cadrelor didactice inițiate de conducerea partidului, Conferința Națională a Cadrelor Didactice, elaborarea Legii învățământului și a Statutului personalului didactic, ș.a. au fost oglindite în paginile revistei care a înregistrat cu bucurie, de fiecare dată, ecoul puternic al acestora în rîndurile largi ale educatorilor.

Cu experiența celor trei decenii de activitate, și înarmată cu ideile clare ale politicii partidului privind dezvoltarea continuă a învățământului, redacția revistei „Tribuna școlii” se angajează să militeze cu întreaga sa energie și capacitate pentru a sluji, în continuare, cu și mai multă pasiune, orientările și direcțiile indicate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, interesele învățământului, ale cadrelor didactice și ale educării tinerelor noastre generații.

COSTIN ȘTEFANESCU

Orientare școlară în raport cu cerințele forței de muncă

Confruntat permanent cu problematica realizării în bune condiții a necesarului forței de muncă pentru economia județului, învățământul hunedorean a reușit să-și creeze o bună tradiție în munca de orientare școlară și profesională. Județ puternic industrializat, cu un înalt grad de urbanizare, are creată o largă bază didactică-materială pentru învățământul de toate gradele reușind, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, să realizeze un climat propice dezvoltării multilaterale a județului, acordării sale pentru o integrare rapidă și eficientă în circuitul economico-social. În acest context larg se înscriu și preocupările pentru o bună orientare școlară și profesională, preocupare determinată de adaptare a muncii de educare și instruire, la cerințele economice ale județului.

Activitatea de orientare școlară și profesională este coordonată de inspectoratul școlar județean, antrenând inspectori de specialitate, Casa corpului didactic, iar la nivelul școlilor, de către întregul personal didactic, care conlucrează strâns cu organizațiile de tineret, — U.T.C. și pionieri, — comitetele cetățenești de părinți și ceilalți factori educaționali în organizarea unor acțiuni educative variate și bogate în conținut. În scopul mobilizării tuturor cadrelor didactice în această muncă, s-a acționat cu prioritate în direcția pregătirii cadrelor cu problematica muncii de orientare școlară și profesională, cunoașterea rețelei, structurii a profilurilor și meseriilor în care se asigură instruirea forței de muncă necesară sectoarelor dominante ale economiei județului: minerit, metalurgie și construcții. În acest sens, ne-am preocupat de instruirea tuturor directorilor de școli și a diriginților, și prin aceeaștia a cadrelor didactice, atât pe linia cunoașterii științifice a elevilor, cât și pe linia însușirii metodelor și procedurilor specifice muncii de orientare școlară și profesională. Am realizat acțiuni ciclice, la nivel de zone și municipii, cu directorii de școli și cu profesorii-diriginți; la nivelul școlilor și claselor, discutând individual cu profesori și părinți, elevi, prin inspectorii școlari. În acest fel, au fost sensibilizate toate cadrele didactice precum și organizațiile de copii și tineret cărora li s-au dat indicații concrete, prin buletinele de

informare ale Casei corpului didactic, despre modul în care se realizează orientarea școlară și profesională în școli. În toate școlile generale și liceele județului s-au desfășurat acțiuni ca: vizite în întreprinderi, întâlniri cu oameni ai muncii foști absolvenți ai școlilor respective, prezentarea necesarului de forță de muncă a județului prin vizite în liceele de specialitate, întâlniri cu muncitori fruntași, cunoașterea rețelei liceelor etc.

Periodic, pe baza opțiunilor elevilor din clasele terminale, centralizate la nivelul județului, se organizează dezbateri, consfătuiri cu diriginți, pe școli, zone și municipii, iar pe clase și în lectoratele cu părinții elevilor se informează despre modul cum sînt organizate locurile la profilurile și meseriile specifice județului nostru, îndeosebi pentru minerit, construcții, siderurgie și agricultură. Discuțiile purtate cu părinții și elevii urmăresc să reorienteze elevii ce optează spre profilurile cu mare afluență (sanitar, pedagogic, matematică — fizică), mai ales a celor ce nu prezintă aptitudini și posibilități reale de adaptare la cerințele existente.

Cu toate acestea, întimpinăm încă unele greutăți în realizarea planurilor de școlarizare la clasele de profil miniere și metalurgie, sectoare cu un necesar sporit de forță de muncă calificată la nivelul cerințelor economiei naționale a tehnologiilor moderne utilizate în aceste sectoare. De aceea, ne-am propus să intensificăm munca educativă de a cultiva dragostea și interesul pentru a lucra în sectoarele de bază ale producției materiale, de a elimina din mentalitatea unora tendința de a îmbrățișa meserii ușoare sau chiar administrative. Tot în acest scop, se acționează pe linia informării cadrelor didactice și a elevilor, atât pentru cunoașterea rețelei și profilului liceelor de specialitate, cât și a cerințelor necesare pentru îndeplinirea unor profesii. S-au elaborat, în fiecare an, ghiduri de orientare școlară și profesională, monografiile pentru profesiile cu mare pondere în economia județului — minerit, siderurgie, construcții — afișe, pliante ce prezintă liceele de profil din județ. De asemenea, diriginții și profesorii au fost informați periodic prin diverse expuneri, mese rotunde și dezbateri, cu metodele și

In atelierul de electrotehnică

tehnicile folosite în orientarea școlară și profesională a elevilor.

Subliniem caracterul politico-educativ al muncii de orientare școlară. Se aprofundează cu atenție aspectele de cunoaștere științifică a elevilor în scopul îndrumării lor de a îmbrățișa diverse meserii în raport de aptitudinile și posibilitățile psiho-fizice corelate cu nevoile actuale și de perspec-

tivă ale forței de muncă solicitată de dezvoltarea economică socială accelerată a județului. Sînt apreciate și eficiente unele acțiuni desfășurate în acest an cum sînt cursurile periodice pe teme privind cunoașterea științifică a elevilor în direcția orientării școlare și profesionale eficiente, mese rotunde („Ce știm despre meseriile prioritare din economia județului?”, „Tineretul și producția”, „Întîlniri cu absolvenți ale unor cadre din producție” ca și vizite în întreprinderi care au condus nemijlocit la ușurarea integrării socio-profesionale a absolvenților, care finalizează, de altfel, munca școlii.

În perspectiva noilor cerințe ale pregătirii forței de muncă, corelată strîns cu dezvoltarea industrială a județului, cu noile obiective ce urmează a fi date în folosință în următorii ani, se desprinde necesitatea îmbunătățirii muncii de îndrumare și conducere a activității de orientare școlară și profesională a elevilor, la nivelul întregului județ, de către inspectoratul școlar, în mod real și eficient, contracarînd greutățile și aspectele de formalism ce se pot ivi pe parcursul muncii. Este necesar să folosim mai larg sprijinul tuturor factorilor educaționali, îndeosebi al organizațiilor de U.T.C. și de pionieri, al comitetelor cetățenești de părinți și al unităților economice din industrie și agricultură și să creștem răspunderea, atribuțiile și rolul tuturor cadrelor didactice în munca de orientare școlară și profesională, în vederea creșterii eficienței acestei munci. În etapa actuală, cînd s-a depășit faza unor acumulări cantitative în munca de orientare școlară și profesională, se impune să trecem la ridicarea calității acesteia, așa cum o cer documentele de partid și de stat.

Prof. emerit CORNEL STOICA
inspector școlar general al județului Hunedoara

Întîlniri cu redacția revistei „Tribuna școlii”

Dintre multiplele acțiuni desfășurate, la Casa corpului didactic din Capitală consemnăm dezbaterile, organizată împreună cu redacția revistei „Tribuna școlii”, despre metodica predării matematicii la clasa I, la care au participat inspectori școlari, învățători și educatoarele din București.

În cadrul dezbaterii, prof. I. Gh. Borca, inspector general în Ministerul Educației și Învățămîntului și prof. Eleonora Pop, inspector în Ministerul Educației și Învățămîntului au prezentat cîteva aspecte metodice privind modernizarea predării matematicii la clasa I, precum și pregătirea

pentru școală a preșcolarilor la activitățile logico-matematice. De asemenea, au răspuns la numeroase întrebări pe care participanții la dezbateri le-au adresat cu privire la problematica renovării învățămîntului matematic.

★

Următoarea întîlnire în cadrul dezbaterilor pedagogice cu revista „Tribuna școlii” va avea loc la Casa corpului didactic din Capitală, la data de 29 martie a.c., ora 10, cu tema: „Aspecte noi ale pregătirii și perfecționării cadrelor didactice”.

Policalificarea elevilor — deziderat social și prevedere legală

unui anumit număr de dulgheri. Tehnologiile avansînd (la Timișoara se află în pregătire o fabrică de elemente spațiale) s-a ivit, de curînd, necesitatea asigurării unui considerabil număr de muncitori calificați pentru executarea și montarea elementelor spațiale.

În fața acestor noi solicitări, Comitetul U.T.C. al trustului a luat inițiativa recalificării unor tineri muncitori, absolvenți ai școlilor două licee de construcții din Timișoara. Ca și în cazul reprofiliării dulgherilor ca montori, actuala recalificare se dovedește eficientă, datorită nivelului ridicat de pregătire în profil larg (construcții) pe care-l dau elevilor cele două licee de specialitate (Liceul industrial nr. 7 și Liceul industrial nr. 8).

Prin urmare, dezideratul policalificării nu ni se pare a fi de natură să nedumerească sau să dezarmeze; el nu apare, în viața școlii românești, pe un teren gol. Esența conceptului nu vizează, nici într-un caz, renunțarea la o anumită specializare în favoarea „specializării” concomitente în mai multe profesii (ceea ce ar corespunde, stricto sensu, descompunerii nedorite a cuvîntului: poli-calificare) pentru a obține tineri la fel de pricepuți în toate, lucru — firește — greu de imaginat. În ceea ce privește o a doua denaturare posibilă, acad. Radu Voinea, rectorul Institutului politehnic din București, atrăgea atenția, într-un articol recent publicat în ziarul „Știința” („Formarea specialiștilor cu larg orizont profesional”) asupra faptului că prin „profil larg” nu trebuie să se înțeleagă diminuarea specializărilor, ci aprofundarea domeniilor obligatorii de pregătire, îmbogățirea orizontului pro-

fesional, dezvoltarea capacității de a pătrunde „conexiunea logică a diferitelor discipline și, în special, a grupului de discipline fundamentale cu disciplinele de specialitate”.

Nu ne putem imagina că s-ar ajunge la policalificare fără o foarte bună calificare, înțelesă ca aprofundare a unui domeniu (profesie) de bază, de la care se poate realiza mai ușor înțelegerea celor apropiate, iar la nevoie îmbrățișarea lor. Ca o altă coordonată, policalificarea înseamnă dezvoltarea (în școală) a capacității de a asimila ceea ce intervine nou în sfera specialității de bază și a celor înrudite. Sigur că, particularizînd la profesia de prelucrător prin așchiere, de exemplu, nu putem concepe absolvent de liceu care să se priceapă numai la strung, nicidecum la raboteză, morteză sau freză, cînd, de fapt, nu numai profilul, ci și dotarea atelierului în care și-a desfășurat practica productivă îl obliga la cunoașterea întregului utilaj specific.

În seria acțiunilor școlare menite să clarifice și să impulsioneze traducerea în viață a articolului de lege privind policalificarea și pregătirea în profile largi a tineretului, demnă de menționat ni s-a părut dezbaterile organizată de Inspectoratul școlar al municipiului București, la Liceul industrial Electronică, în cadrul unui recent schimb de experiență cu directorii liceelor din Capitală. Nu întîmplător la Liceul industrial Electronică, întrucît policalificarea și pregătirea în profile largi a elevilor au cele mai bune șanse să devină realitate, în primul rînd, acolo unde solul e bine pregătît, adică acolo unde se învață meserie. Participanții la schimbul de experiență au putut

constata, într-o documentare premergătoare dezbaterilor, preocuparea conducerii liceului (director, ing. Stelian Pătrușescu) și a colectivului de maiștri instructori ca practica productivă a elevilor să stea sub semnul diversității și complexității produselor, sub semnul legăturii permanente între disciplinele de specialitate, științele fundamentale și sarcinile concrete, de execuție sau reparație, specifice atelierelor. (Elevii liceului repară radioreceptoare, televizoare, magnetofone, amplificatoare și instrumente de măsură electronice pentru toate unitățile de învățămînt din București, sub firma „Service”). Un adevărat centru de cercetare școlară, în care elevii au realizat o serie de montaje și ansambluri complexe, unele premiate (aparatură de memorie pentru orgă electronică, dispozitiv de verificare a aptitudinilor pentru conducătorii auto etc.)! Dezbaterile care au urmat au pornit, așadar, de la constatarea unanimă că, în licee ca „Electronică”, suportul policalificării există: atît în ceea ce privește condițiile (dotare corespunzătoare a atelierelor, flux tehnologic asemănător celui din întreprinderi, o foarte bună relație de colaborare cu întreprinderea tutelară, maiștri-instructori extrem de pricepuți, o permanentă viziune interdisciplinară și o temeinică însușire a științelor fundamentale), cît și în ceea ce privește modalitățile și metodele de realizare (existența și respectarea cu rigurozitate a documentației tehnice, rotația elevilor pe la toate locurile de muncă, potrivit unui grafic de rotație, atribuirea unor sarcini concrete, individuale, de lucru). Premise capabile să ne asigure, în scurtă vreme, de convertirea în realitate a unui deziderat social, mai mult, a unei prevederi legale: policalificarea și pregătirea în profile largi a elevilor.

DRAGOMIR MAGDIN

Învățămîntului românesc i-a fost stabilită, în ultimii ani, cu claritate, finalitatea: integrarea rapidă și eficientă a tinerilor, după absolvire, în procesul de producție și în activitatea socială. „Zestrea” care face posibilă această integrare o constituie cunoștințele științifice, tehnice și culturale primite, precum și deprinderile formate în cadrul procesului instructiv-educativ.

Rezultat al asimilării unor categorii obligatorii de cunoștințe, pregătirea (specializarea) tinerilor într-un domeniu sau altul, pentru o profesie sau alta este, prin natura ei, perfectibilă. Progresul științei și al tehnicii determină un ritm accelerat al înnoirilor pe care le suportă procesele de producție și, ca urmare, un volum crescînd și o diversitate imprezvizibilă de solicitări profesionale adresate personalului muncitor. Din rîndul acestora, nu lipsește nici eventualitatea trecerii de la o specialitate sau activitate la alta. Pentru ca absolvenții să-și poată îndeplini în bune condiții, la locul de muncă, obligațiile ce le revin și pentru a face față cu bune rezultate solicitărilor specifice, este necesar ca învățămîntul — așa cum prevede noua sa lege — să asigure „un înalt nivel de pregătire științifică, tehnică și culturală, policalificarea și pregătirea în profile largi a elevilor și studenților” (Art. 12; a).

Policalificarea este, în primul rînd, o necesitate acută a producției. Citim și auzim, destul de des, că la o întreprindere sau alta se iau măsuri pentru ca un număr de muncitori (îndeosebi tineri) să urmeze cursuri de calificare într-o nouă meserie sau, cu un termen deja curent să se recalifice. Bunăoară, Trustul de construcții montaj Timișoara (T.C.M.T.) a constatat că are, la un moment dat, un surplus de dulgheri, în condițiile în care, lucrîndu-se mai mult cu prefabricate, a crescut necesarul de montori. Cum s-a procedat? S-a recurs la recalificarea

IN DEZBATERE:

Perfecționarea procesului instructiv-educativ din grădinițe

Recent, a avut loc, la București, consfătuirea inspectorilor cu problemele învățământului preșcolar de la toate inspectoratele școlare, cu reprezentanți ai Ministerului Educației și Învățământului, ai conducerii ministerului, ai Consiliului Național al Organizației Pionierilor, cu alți specialiști din Institutul central de perfecționare a personalului didactic și Institutul de cercetări pedagogice și psihologice. Tema întâlnirii de lucru: perfecționarea întregului proces instructiv-educativ în grădinițe. La lucrările consfătuirii au participat prof. dr. doc. **Suzana Gădea**, ministrul educației și învățământului, și prof. **Rada Mocanu**, adjunct al ministrului educației și învățământului. În cuvântul de deschidere, au fost înfățișate îndeosebi importanțele sarcini care revin Ministerului Educației și Învățământului, Consiliului Național al Organizației Pionierilor, de a stabili măsurile eficiente de aplicare a prevederilor noii Legi a educației și învățământului, de a perfecționa conținutul programei și al planurilor învățământului preșcolar, pe o durată mai lungă, din perspectiva necesității ca învățământul să se constituie într-un sistem unitar, în toate treptele sale, pentru a pune, astfel, bazele concepției materialist-dialectice în educația școlilor patriei și a crea premisele formării omului nou, crescut în spiritul eticii și echității socialiste, de a colabora, în acest scop, cu cercetătorii și cadrele didactice care activează în domeniul învățământului preșcolar, pentru găsirea celor mai bune soluții de îmbunătățire a procesului instructiv-educativ la nivelul fiecărei unități de învățământ preșcolar din țară.

În acest sens, referatele de sinteză, prezentate de inspectorii de specialitate din cadrul Direcției învățământului preșcolar a Ministerului Educației și Învățământului — prof. **Eleanora Pop**: „Direcțiile de perfecționare a programei activităților instructiv-educative din grădinițe”; prof. **Rodica Șovar**: „Analiza activității grădinițelor de copii în urma controalelor efectuate de Ministerul Educației și Învățământului în unele județe”; prof. **Elena Mihăilescu**: „Probleme ale grădinițelor din mediul rural” —, au expus principalele izvoare de documentare psihopedagogică ale specialiștilor însărcinați cu elaborarea, revizuirea și îmbunătățirea programei învățământului preșcolar, începând din anul 1973, an care a prefigurat, prin hotărârea Plenarei C.C. al P.C.R. din 18—19 iunie, dinamica dezvoltării învățământului, și până în prezent. Aceste izvoare sînt atît principiile de bază, emise în literatura pedagogică despre copilul preșcolar din lume (dintre acestea: a lua în considerare realitatea psihologică a preșcolarului, a nu impune copilului o viziune proprie adultului, demersurile sale psihologice față de realitate fiind diferite în comparație cu acesta, a facilita participarea lui conștientă la propria sa dezvoltare, prin metode stimulativă și activizatoare, a pregăti copilul de azi pentru societatea de mâine), cît și experiența pozitivă, acumulată în aplicarea programei, de educatoarele din țară. Au fost evidențiate, de asemenea, rezultatele bune obținute pînă în prezent în ceea ce privește îndeplinirea obiectivului general de cuprindere în rețeaua învățământului preșcolar a copiilor în vîrstă de 3 pînă la 6 ani, și, cu precădere, a copiilor de 5 ani, preocupările specialiștilor în direcția corelării conținutului programei grădinițelor cu acela al activităților organizației „Șoimii patriei”, principalele căi de sporire a calității învățământului preșcolar: accentuarea caracterului de joc al tuturor activităților instructiv-educative, utilizarea completă a bazei materiale a grădinițelor, în vederea dezvoltării inițiativei, independenței de gîndire și creativității copiilor, eliminarea supraîncărcării, a verbalismului excesiv manifestat de unele educatoare în dauna exprimării libere a copiilor, reducerea numărului și socotitului în grădiniță, în favoarea operațiilor simple cu mulțimi, mai eficiente în pregătirea preșcolarului pentru învățarea matematicii în clasa I. Vorbindu-se despre condițiile socio-culturale ale activității educatoarelor de la sate, condiții care solicită o preocupare suplimentară din partea acestora pentru întronarea unui climat tovarășesc de lucru, a spiritului de competiție profesional, s-a subliniat necesitatea valorificării mai susținute a resurselor de care dispun localitățile

rurale în amenajarea curții grădinițelor, necesitatea extinderii activităților în aer liber a copiilor din aceste grădinițe, îmbunătățirii frecvenței acestora, respectării orarului zilnic integral de activitate al educatoarelor.

În consecință, s-au prezentat principalele modificări ce urmează să fie aduse programei, pe diferite capitole: integrarea programului de activități politico-educative specifice organizației „Șoimii patriei” în capitolul de educație moral-politică și patriotică al programei, amplificarea capitolului consacrat jocului, asigurarea continuității și concordanței necesare a jocurilor și exercițiilor cu conținut matematic cu programa reinnoită a clasei I, accentuarea laturii practic-aplicative a tuturor activităților, prin facilitarea accesului liber al copiilor la jucării, a acțiunii directe cu obiectele, reconsiderarea nu numai a conținutului unor capitole din programe, ci și a titlului acestora: educația dezvoltării vorbirii, jocuri și exerciții cu conținut matematic, activități artistice-plastice.

Participanții la dezbateri au adus atît aprecieri pozitive și observații critice, cît și valoroase contribuții de îmbogățire și îmbunătățire a programei, a întregului program instructiv-educativ din grădinițe.

În încheierea lucrărilor consfătuirii, prof. dr. doc. **Suzana Gădea**, ministrul educației și învățământului, a subliniat importanța tot mai mare pe care o capătă grădinițele din mediul rural și casele de copii, necesitatea extinderii grădinițelor cu program prelungit la sate, în vederea accentuării funcției sociale a acestora și a reducerii decalajului cultural dintre sat și oraș, a pregătirii cu șanse egale de succes școlar a copiilor preșcolari din mediul rural, a creării în grădinițe a celui climat afectiv atît de necesar dezvoltării armonioase a copiilor din toate județele țării. Educatoarele au datoriat de a se preocupa, neconștient, de perfecționarea pregătirii lor profesionale și de atragerea cît mai activă a mamelor pentru a sprijini activitatea grădinițelor. În lumina sarcinilor trasate de partid în domeniul învățământului, toate educatoarele au datoriat de a sensibiliza în continuare opinia publică, de a milita pentru îndeplinirea obiectivului cuprinderii, pînă în 1980, a 80% din populația de vîrstă preșcolară în grădinițe, de a desfășura integral acțiunile prevăzute în programul Anului internațional al copilului, de a îmbunătăți conținutul și metodologia activităților de educație moral-politică și patriotică, a activităților din cadrul organizației „Șoimii patriei”.

Este necesar să se coopereze cît mai strîns cu inspectoratele școlare județene, comitetele de femei, comisile județene de îndrumare a organizației „Șoimii patriei” și cu U.J.C.A.P. pentru ridicarea învățământului preșcolar la o treaptă calitativ superioară de dezvoltare.

În ceea ce privește Programul activităților din grădinițe s-a menționat că prin toate îmbunătățirile ce i se aduc e necesar să se urmărească realizarea în cele mai bune condiții a sarcinii ce revine învățământului preșcolar de a fi prima treaptă a sistemului nostru de învățămînt.

DOINA STERESCU-SĂNTIMBREANU

Activități practice cu preșcolarii la Grădinița nr. 19 din Brașov

MATEMATICA

Trimestrul al III-lea, la clasa I

Prezentăm, cu caracter orientativ, două modele de planificări a materiei de matematică, la clasa I, în trimestrul al III-lea, anul școlar 1978—1979, propuse de colegii noștri din Capitală și din județul Argeș.

Reamintim, cu acest prilej, colegilor care au realizat planificări și planuri de lecții la matematică, la clasa I, să le trimită pe adresa redacției pentru a le adăuga numeroaselor contribuții metodice primite pînă în prezent în vederea stabilirii modului de valorificare a acestora.

O propunere din Capitală

În general, în cursul trimestrului al II-lea s-a parcurs inclusiv materia din capitolul al IV-lea al programei, punctele 1 și 2, urmînd ca în trimestrul al III-lea să se parcurgă și punctul 3 al aceluiași capitol. De asemenea, în acest trimestru se va parcurge ultimul capitol, privitor la recapitularea finală. Prezentăm, mai jos, o planificare orientativă pentru trimestrul al III-lea, urmînd ca datele calendaristice, materialul didactic folosit și alte cerințe să fie completate de către fiecare învățător, în funcție de clasa pe care o conduce și de indicațiile metodice primite.

Exercițiile și problemele de la recapitularea finală din manual pot servi ca teste de evaluare a cunoștințelor elevilor sau ca modele pentru alte astfel de teste. Numai exercițiul 7 de la pagina 167 depășește prevederile programei.

IV. NUMERE NATURALE PÎNĂ LA 100. KILOGRAMUL. MĂSURAREA TIMPULUI (50-22=28 ore).

3. Adunarea și scăderea numerelor naturale de la 0 la 100, fără trecere peste 10. Kilogramul. Măsurarea timpului.

Adunarea unui număr de zeci cu un număr de unități și operația inversă — scăderea; pag. 131—132 (2 ore).

Adunarea unui număr format din zeci și unități cu un număr format numai din unități simple; pag. 133—134 (2 ore).

Scăderea unui număr de unități simple dintr-un număr format din zeci și unități; pag. 135 (1 oră).

Probleme cu text; pag. 136 (2 ore). Adunarea unui număr format din zeci cu un alt număr format din zeci și unități; pag. 137—138 (2 ore).

Scăderea unui număr format din zeci dintr-un număr format din zeci și unități; pag. 139—140 (2 ore).

Adunarea a două numere formate fiecare din zeci și unități; pag. 141—143 (3 ore).

Scăderea a două numere formate fiecare din zeci și unități; pag. 144—146 (3 ore).

Exerciții recapitulative și evaluarea cunoștințelor cu privire la adunări și scăderi; pag. 147—148 (2 ore).

Probleme compuse, care se rezolvă cu două operații; pag. 148—150 (2 ore).

Exerciții și probleme de completare a valorilor unor variabile; pag. 151—152 (2 ore).

Kilogramul; pag. 153—154 (1 oră).

Măsurarea timpului; pag. 155—157 (2 ore).

La dispoziția învățătorului (2 ore).

V. RECAPITULARE FINALĂ (5 ore)

Exerciții de adunări și scăderi: dintre exercițiile 1—15; pag. 158—160 (2 ore).

Probleme în care se completează datele care lipsesc: dintre problemele 1—7; pag. 161—162 (1 oră).

Probleme la care se completează întrebarea: dintre problemele 1—4; pag. 163 (1 oră).

Exerciții și probleme recreative, jocuri didactice matematice: dintre exercițiile și problemele 1—7; pag. 164—167 (1 oră).

Inv. ANNELIESE BOTSCH

Inv. ROSINA GUNESCH

Liceul de matematică-fizică nr. 6 din București

O propunere din județul Argeș

Obiective:

— cunoașterea, scrierea, citirea și compararea numerelor naturale pînă la 100;

— efectuarea adunărilor și scăderilor numerelor naturale pînă la 100, fără trecere peste zece;

— realizarea exercițiilor simple în care un număr natural (termen, sumă, diferență) este înlocuit cu o literă;

— cunoașterea intuitivă a unor unități de măsurare a masei (kg) și a instrumentului folosit la cîntărirea obiectelor; cunoașterea unor unități pentru

măsurarea timpului; citirea orei în ceas;

— formarea capacităților logico-matematice de rezolvare a unor probleme (numerice sau cu enunț-text) și de compunere a unor probleme pe baza unui model structural (integral sau parțial).

IV. NUMERE NATURALE DE LA 0 LA 100

Adunarea și scăderea numerelor naturale de la 0 la 100, fără trecere peste zece

a. Adunarea unui număr de zeci cu un număr de unități și operația inversă — scăderea (pag. 131, 132) — 2 ore

b. Adunarea unui număr format din zeci și unități cu un număr format numai din unități simple. Exerciții de completare a rezultatelor (pag. 133) — 1 oră

c. Exerciții cu folosirea parantezelor și cu scrierea rezolvării (a operațiilor intermediare și a rezultatelor) (pag. 133) — 1 oră

d. Exerciții și probleme de calcul mental, fără scrierea operațiilor intermediare. Completarea tabelelor de funcții (pag. 134) — 1 oră

e. Scăderea unui număr de unități simple dintr-un număr format din zeci și unități (pag. 135) — 1 oră

f. Rezolvarea primelor probleme cu text, cu următoarele etape: receptare enunțului; consemnarea (în cele două modalități) a datelor problemei; analiza problemei (studierea enunțului, înțelegerea conținutului logico-matematic al problemei, imaginarea „secvenței” conținute în enunț); rezolvarea ei. Problemele 1, 2, 3, 4, 8. (pag. 136) — 2 ore

g. Înțelegerea sensului matematic al expresiilor: „cu atît mai mult” și „cu atît mai puțin” prin punerea în corelație a biunivocă a mulțimilor din jurtele de putere diferită. Problemele 5, 6, 7. (pag. 136) — 1 oră

h. Adunarea unui număr format din zeci cu alt număr format din zeci și unități. Problemele nr. 1, 2. (pag. 133) — 2 ore

i. Scăderea unui număr format din zeci dintr-un număr format din zeci și unități (pag. 139) — 1 oră

j. Rezolvarea exercițiilor de la pag. 140, prin calcul mental, fără scrierea operațiilor intermediare — 1 oră

k. Adunarea a două numere formate fiecare, din zeci și unități (pag. 141—143) — 2 ore

l. Scăderea a două numere formate fiecare, din zeci și unități (pag. 144, 146) — 2 ore

m. Exerciții recapitulative cu adunări și scăderi (pag. 147) — 1 oră

n. Probleme compuse care se rezolvă prin două operații (pag. 148, 149, 150) — 2 ore

o. Inecuții simple cu soluții în mulțimea numerelor naturale. Exerciții de aflare a valorii unei necunoscute conținute de o inecuație. Problema nr. 1 a cărei rezolvare impune alcătuirea unui tabel cu variabile (pag. 151, 152) — 2 ore

p. Cîntărirea obiectelor. Cunoașterea intuitivă a kilogramului. Exerciții și probleme cu numere concrete (de kilogram) (pag. 153) — 2 ore

q. Măsurarea timpului. Unități principale pentru măsurarea timpului, definiția în funcție de durata unor activități și fenomene. Exerciții și probleme cu numere concrete (de unități pentru măsurarea timpului) (pag. 155, 156, 157) — 2 ore

V. RECAPITULARE FINALĂ

1. Exerciții de aflare a unui termen de calculare a sumei sau diferenței. Rezolvarea ecuațiilor simple. Exerciții-joc (pag. 158—160) — 1 oră

2. Completarea datelor unei probleme și rezolvarea ei (pag. 161, 162) — 1 oră

3. Formularea întrebării unei probleme cu enunț dat și rezolvarea acesteia — 1 oră

4. Rezolvări de probleme: prin operație directă cu obiecte concrete și simbolice; pe bază de ilustrații; cu ajutorul modelului structural — 2 ore

Inv. VIORICA DEACONU

Școala generală nr. 2 din Pitești

Prof. MARIN RĂDULESCU

inspector școlar la Inspectoratul școlar județul Argeș

Multiplicarea canalelor de comunicare ale centrului logopedic

Scopul centrelor logopedice interșcolare, acela de eradicare a tulburărilor de vorbire în rândul populației școlare și preșcolare a unui anumit teritoriu, nu poate fi îndeplinit numai prin activitatea logopedică de cabinet. Necesitatea profilaxiei, prin măsuri de igienă, a limbajului impune o largire a relațiilor de comunicare, o acțiune de „ieșire” a centrului logopedic interșcolar în afara cabinetului. Există o serie de acțiuni posibile în acest sens pe care le vom motiva, pe scurt, în continuare.

Existența centrului logopedic interșcolar ca unitate de învățământ este un factor de noutate pentru părinți. Acesta nu are întotdeauna o bună percepție a scopului urmărit de această instituție, a noțiunii de tulburare de limbaj, a duratei și formei acțiunilor de corectare.

Întâlnirile scurte, de informare logopedică a părinților, eventual în cadrul lectoratelor organizate de școală, în care să fie discutate pe înțeles, aspecte etiologice ale tulburărilor de vorbire, precum și consecințele acestora în sfera personalității copilului, asupra capacității sale de socializare și randamentului școlar, este o primă modalitate. Apoi, în funcție de natura tulburării de vorbire a copilului, părintele trebuie instrumentat, individual, cu anumite cunoștințe și tehnici simple, care să îi permită o colaborare activă cu logopedul.

Este un fapt elementar că fără atragerea familiei în activitatea de corectare a balbismului nu se pot obține rezultate rapide și durabile, mai ales atunci când tulburarea este preponderant psihogenă. Chiar pentru dislalii pot fi stabilite, împreună cu părinții, programe specifice de activitate extrașcolară. În cazurile cele mai simple, o activitate de acest gen poate scuti copilul de frecventarea cabinetului lo-

gopedic. Gazeta de perete a centrului logopedic, așezată în sala de așteptare, unde poate fi urmărită de părinți, materiale multiplicabile cu conținut specific în funcție de tulburări, oferite părinților, articole de informare logopedică în ziarul local sînt cîteva mijloace simple prin care activitatea de cabinet logopedic depășește rutina.

Sînt de asemenea, deosebit de utile permanentele contacte ale centrului logopedic cu școala. Informarea logopedică a cadrelor didactice are drept urmare o sensibilizare a acestora față de condiția dislalicului sau bilbifului, față de caracteristicile sale psihocomportamentale și de randament școlar. În special în acele unități de învățământ care se găsesc la mare distanță de cabinetul logopedic este bine ca învățătorii și profesorii să posede anumite strategii de corectare logopedică, pentru a fi apti să corecteze singuri unele tulburări de vorbire. Firește, de o asemenea soluție pot beneficia doar anumite cazuri și acestea sub controlul periodic al logopedului.

Pot fi create în școlile din mediul rural colective logopedice ale cadrelor didactice care să fie pregătite printr-un curs local de scurtă durată și cu demonstrații practice. Tot în acest sens pot fi imaginabile modalități de practică pedagogică a elevilor liceelor pedagogice la cabinetul logopedic.

Multiplicarea canalelor de comunicare cu exteriorul a centrelor logopedice interșcolare este în ultimă instanță un act creativ. În această direcție pot fi gîndite acțiuni multiple și variate menite să confere activității de corectare a tulburărilor de vorbire o dimensiune de mare randament.

Prof. GHEORGHE SMEOREANU,
logoped, Centrul logopedic interșcolar al județului Vilcea

Particularități ale muncii educative în casele de copii

Existența în casele de copii a unui climat adevărat de mare familie colectivă, de ocrotire permanentă și de caldă afecțiune constituie suportul moral care va determina evoluția ulterioară a copiilor: integrarea socio-profesională, reușita în viața lor personală. Aici sînt necesare cîteva precizări: frustrarea de afecțiune, de care au suferit majoritatea copiilor din aceste instituții, se manifestă printr-o mare instabilitate psihică, inadaptabilitate generală, rezistență la înțelegerea noilor condiții de viață în care trăiesc, precum și a noilor cerințe, ultimele contrazicînd pe cele cu care erau obișnuți pînă în momentul venirii în casa de copii.

Ne găsim de fapt în fața unui conflict de valori și el nu se va rezolva pozitiv — adică în favoarea respectării de către copii a noilor norme în care vor trăi și învăța — decît acționînd cu mult tact pedagogic și profundă înțelegere pentru tot ceea ce se petrece în universul interior al acestora.

Viața din casa de copii, ordinea și disciplina întîlnite aici declanșează, în multe cazuri, reacții negative.

Este greu să-i convingi, în mod egal pe copii, că eforturile tuturor celor care lucrează în casele de copii sînt orientate în vederea refacerii copilăriei lor, că tot ceea ce se face are ca scop adaptarea lor la condiții cît mai normale de viață, urmărindu-se totodată crearea unor noi deprinderi și relații umane. Trăind mult timp pe două planuri sensibil opuse, copilul va compara timp îndelungat ceea ce vede și i se spune cu vechile sale deprinderi, se va raporta pe sine la trecut: ce a fost, unde a trăit și ce i se cere în prezent. De regulă, cînd vorbim de relația pedagogică educator-copil, în această instituție se subînțelege planul de cooperare în care copilul este un receptor pozitiv al tuturor influențelor educative.

Mai puțin se ține seama, însă, de un alt aspect, secundar față de planul pozitiv de cooperare, dar care are o valoare autonomă, greu de ignorat și subestimat: în relația care se stabilește între educator, profesor și elevul din casa de copii există simultan și un plan de confruntare, pentru că în spiritul copilului se manifestă permanent „dualitatea” descrisă mai sus. Spunem confruntare, pentru că multă vreme

contradicția dintre trecutul și prezentul vieții copilului este prea puternică.

Noutatea, intruchipată de personalitatea și experiența educatorului, a profesorului care acționează asupra copilului, declanșează continuu în spiritul acestuia o gamă complexă de stări: mirare, îndoială, neîncredere, chiar contestarea, nevoia difuză de reactivizare și chiar confirmare a vechilor sale deprinderi de comportament, pe de o parte; iar, de cealaltă parte, aceeași acțiune pedagogică trezește în copii dorința de a depăși aceste stări, ca urmare a influenței pozitive exercitate de către educator sau profesor asupra lor. Copilul va renunța numai dintr-o convingere născută și crescută treptat la tot ce a fost negativ în comportamentul și atitudinea sa generală și, tot dintr-o asemenea convingere, își va însuși experiența valoroasă a colectivului de educatori și copii în care trăiește.

În acest spirit, activitatea metodică din casa de copii este axată pe probleme fundamentale ale psihologiei învățării și comportamentului special. Periodic, se susțin referate pe teme cum ar fi, de pildă: dezvoltarea autonomiei personale și a spiritului de independență; însușirea cunoștințelor și rezolvarea problemelor personale; prevenirea cazurilor care duc la eșecuri; aspecte generale ale socializării și integrării profesionale viitoare. Toate sînt legate de analiza cazurilor mai tipice cu „probleme”, din instituție. Abordînd asemenea teme, cadrele didactice se pregătesc pentru a acționa mai eficient, pentru ca toți copiii să devină capabili de a simți și beneficia de adevăratele valori ale cunoașterii și afectivității umane, transmise prin formele de viață ale colectivului.

Dar și scopurile pe care și le propun școlile în procesul de învățământ este necesar să reflecte temeinic particularitățile copiilor din casele de copii, fiindcă numai în acest caz se va exercita o influență educativă unitară asupra acestor copii, și școala va aprofunda, prin noi planuri de activitate, procesul de readaptare a copiilor la un model social optim de viață.

Prof. NICOLETA CERVINSCHI
directoarea Casei de copii școlari nr. 6 din București

Predarea matematicii la nivelul exigențelor actuale

• Preocupări • Experiințe • Inițiative

Introducerea, din actualul an școlar, a unei noi programe de matematică, precum și a manualelor noi, corespunzătoare pentru clasele de început de ciclu a sporit, ca o consecință firească, preocuparea cadrelor didactice de a traduce practic inițiativele forurilor competente pentru perfecționarea și modernizarea predării matematicii în țara noastră, sporindu-le preocupările de a căuta soluțiile cele mai eficiente, pentru ca pregătirea elevilor să se înscrie permanent pe trepte superioare.

În acest sens, numeroși profesori ne relatează unele dintre aspectele cu care s-au confruntat în predarea matematicii, soluțiile pe care le-au adoptat pentru rezolvarea situațiilor dificile, făcînd, totodată, propuneri pentru ca predarea matematicii să se perfecționeze continuu. Am selecționat dintre scrisorile primite la redacție pe cele referitoare la **predarea matematicii la clasa a V-a**, clasă care beneficiază de programă și manuale noi. Indiferent că sînt rezultatul experienței unui singur profesor sau al membrilor unei întregi comisii metodice, relațiile colaboratorilor noștri relevă preocuparea cadrelor didactice pentru modernizarea conținutului și a tehnologiei didactice.

Profesorul Andrei Petre, responsabil comisiei metodice a profesorilor din școlile generale nr. 3, 6, 22 și 31 din Ploiești, ne relatează aspecte ale activității comisiei metodice sus-amintite, ai căror membri și-au fixat ca obiective: modernizarea predării matematicii, predarea cît mai eficientă a matematicii pentru clasa a V-a, formarea deprinderilor de muncă independentă la elevi.

„Analiza rezultatelor obținute de elevi la matematică, în anul școlar trecut, la admiterea în treapta I de liceu și la olimpiadele școlare a stat la baza măsurilor ce s-au stabilit pentru actualul an școlar de către comisia metodică a profesorilor de matematică.

Dintre numeroasele obiective pe care comisia metodică — în numele căreia ne scrie colaboratorul nostru — și le-a propus selecționăm: întîlniri ale învățătorilor care predau la clasa a IV-a cu profesorii de matematică de la clasele a V-a, discuții periodice între profesorii care predau la clasa a V-a, în scopul schimbului de experiență, a consultării cu privire la predarea unui capitol, a alegerii celor mai potrivite probleme și exerciții.

„Cerințe ale predării matematicii în ciclul gimnazial”, se intitulă articolul profesorului **Lulea C. Constantin de la Școala generală din comuna Oprisor, județul Mehedinți**: „Încă de la începutul anului școlar, odată cu sosirea programei și manualelor de matematică în școală, colectivul de catedră al profesorilor de matematică, al cărei responsabil sînt, le-a studiat amănunțit pentru cunoașterea lor și întocmirea unui plan de acțiune concret pentru predarea cît mai eficientă a matematicii la clasa a V-a. În același scop, am studiat și manualul de matematică pentru clasa I și am ajuns la concluzia că pentru elevii claselor a II-a, a III-a și a IV-a este necesară recuperarea unor noțiuni, pentru a le fi mai accesibile cele pe care le vor studia în clasa a V-a.”

Autorul sugerează necesitatea apariției unui îndrumător pentru învățarea matematicii de către părinți, cît și a unui îndrumător pentru predarea matematicii de către profesor, cel din urmă servind la o predare cît mai unitară a noilor noțiuni matematice.

O altă propunere pe care o face autorul articolului este cunoașterea din timp de către profesori a noilor manuale de matematică: „Era necesar să cunoaștem manualul de clasa a VI-a încă de acum — măcar în faza de proiect. De asemenea, ar fi fost bine să fim informați, prin revistele noastre de specialitate, ce vor cuprinde manualele pentru clasele a VII-a și a VIII-a, ca să ne putem face o imagine de ansamblu asupra căror noțiuni să insistăm mai mult.”

Pornind de la aprecierea că noul manual de matematică pentru clasa a V-a propune modificări calitative atît pentru conținut cît și pentru tehnologia didactică, în scopul dezvoltării în mai mare măsură a gîndirii matematicii la elevi, **profesoara Maria Vasilescu de la Școala generală Țințării din județul Gorj** constată, de asemenea, utilitatea manualului nu numai pentru activita-

tea la clasă, ci și pentru cea în afara clasei: la cercurile de elevi, la pregătirea pentru olimpiadă, utilitate explicabilă și prin varietatea și mulțimea de probleme și exerciții pentru diferite niveluri de pregătire a elevilor.

Din experiența acumulată pînă acum, autoarea a observat receptivitatea elevilor la noile noțiuni. Pentru ca interesul pentru învățarea matematicii al acestora să crească și pentru ca receptivitatea noilor cunoștințe să fie facilitată, profesoara **Maria Vasilescu** consideră că se pot aduce îmbunătățiri actualei ordonări a predării matematicii: „Considerăm că o altă ordonare a capitolelor matematicii ar ușura introducerea și predarea noilor cunoștințe. Astfel, predarea noțiunii de număr natural, introducerea operației de adunare, se fac greu datorită faptului că elevilor le lipsesc cunoștințele despre mulțimi. Se impune, deci, a începe aritmetica la clasa a V-a cu capitolul „Mulțimi” (definiții, operații). În acest fel, introducerea noțiunii de număr natural s-ar face mai ușor, folosindu-se mulțimi ce pot fi puse în corespondență biunivocă. Pentru buna înțelegere a corespondenței biunivoce se recomandă folosirea și a altor forme de corespondență, precum și felurile diferite în care se poate realiza corespondența biunivocă. Se deduc astfel cu ușurință proprietăți ale relației de egalitate (care în manual — prin actuala ordonare a materiei — sînt introduse fără justificare).

În continuarea articolului, sînt enumerate noțiunile care ar urma să fie predate la capitolul „Numere naturale”, exemplificîndu-se și subliniindu-se încă o dată, prin exercițiile propuse, necesitatea acestei ordonări a materiei. În concepția autoarei ar urma apoi să fie predate lecțiile: „Puteri și operații cu puteri”. Această schimbare este reclamată și de scrierea numerelor naturale sub formă zecimală și de justificarea operațiilor cu acestea. De asemenea, lecțiile „Sisteme de numerație operații în baza 2” își au locul după „Scrierea numerelor naturale sub formă zecimală”.

Aceeași ordonare a materiei de matematică pentru clasa a V-a o propune și profesorul **Guja Gheorghe de la Școala generală „Nicolae Bălcescu” din comuna Flămînzii, județul Botoșani**: „Consider că, pentru înțelegerea mai ușoară de către elevi, ar fi necesar să se înceapă cu capitolul „Mulțimi”, studiul matematicii la clasa a V-a. În acest capitol este necesară introducerea noțiunilor de mulțimi echivalente, cardinalul unei mulțimi, iar predarea noțiunii de număr natural și a operațiilor cu numere naturale să se bazeze pe teoria mulțimilor. În continuare, ar urma predarea noțiunilor: puterea unui număr natural, scrierea zecimală a unui număr, sisteme de numerație, reguli de calcul cu fracții zecimale. Noțiunile de propoziții adevărate și false se cer studiate în continuare, după propoziții cu o variabilă, ecuații, inecuații, iar rezolvarea problemelor cu ajutorul ecuațiilor să se facă odată cu metoda figurativă. Fac această propunere de ordonare a predării materiei pornind de la experiența acestor trimestre, cînd am ajuns la concluzia că o astfel de înlăntuire a capitolelor este mai logică, s-ar înțelege mai bine noțiunea de număr natural.”

În numele comisiei metodice a profesorilor de matematică — din școlile generale din comunele Cilnic, Ciupereni și Telești, județul Gorj, ne scrie **profesoara Maria Trepăduși de la Școala generală din Telești, județul Gorj**, responsabilă acestei comisii. Autoarea pledează, ca și colegii ei anteriori citați, pentru aceeași ordonare a capitolelor din materia de matematică pentru clasa a V-a: „Considerăm că pentru înțelegerea noțiunii de număr natural erau necesare anterior cunoștințe despre mulțimi”. O altă propunere se referă la problemele și exercițiile din manual, care, după părerea autoarei, ar trebui să fie așezate după fiecare lecție, ca aplicații imediate ale elementelor noi din lecție, iar la sfîrșitul capitolelor să apară probleme a căror rezolvare l-ar pune pe elev în situația să coreleze noțiunile din diferitele capitole studiate.

C. GÎRMACEA

ANUL INTERNAȚIONAL AL COPILULUI

Numele copilului este „astăzi“

În țesătura de idei generoase ce caracterizează acțiunile din cadrul Anului internațional al copilului cea mai de preț mi se pare aceea că grija pentru sănătatea fizică și morală a copiilor nu este numai o datorie a părinților, ci a întregii societăți. Guvernele, organizațiile neguvernamentale, marele public, venind în întâmpinarea strădaniilor familiilor, trebuie să facă eforturi pentru crearea cadrului socio-economic și juridic propice dezvoltării plene a personalității copiilor. Și aceasta înainte de toate pentru că, prin numărul lor, copiii înseamnă nu mai puțin de 35 la sută din populația globului. În anul 2000 copiii de astăzi vor reprezenta un sfert din populația totală a pământului și 40 la sută din forța sa de muncă. Putem spune deci că sănătatea copiilor noștri, nivelul de educație și de pregătire al lor se proiectează în viitor ca tot atâtea condiții favorabile sau ca impedimente pentru dezvoltarea societății și progresul omenirii. „Neglijarea copiilor — avertiza președintele celei de a XXXI-a sesiuni a Adunării generale O.N.U., care a proclamat 1979 drept An internațional al copilului — se va solda cu o lume flămândă, ignorantă, înrăită...”

Astăzi, după cum arată statisticile, cel puțin o jumătate de miliard de copii sînt cronic malnutriți și în pericol, lipsiți de cea mai elementară asistență socială. Un mare număr, chiar și din aceia care trăiesc în țările capitaliste dezvoltate, sînt nevoiți — la vîrsta la care ar fi normal să se afle pe băncile școlii sau pe terenurile de joacă ale copilăriei — să-și câștige singuri existența, muncind din greu pentru salarii inechitabile. Așadar, în aria inegalabilelor realizări ale civilizației contemporane — copii exploatați, copii flămînzi, copii neglijăți, frustrați.

„Copilului — sublinia Declarația drepturilor copilului, adoptată de O.N.U. cu 20 de ani în urmă — trebuie să i se asigure prin lege sau prin alte mijloace o ocrotire specială și să i se ofere posibilități și condiții prielnice care să-i permită să se dezvolte sub aspect fizic, intelectual și moral“. Declarația aduce în atenția umanității datoria de a-i

apăra pe cei mici „de toate formele de cruzime și exploatare“, înconjurîndu-i „cu dragoste și afecțiune“. Iar Rezoluția cu privire la proclamarea Anului internațional al copilului precizează că scopul acestei inițiative este de a încuraja toate țările să-și revizuiască programele de ocrotire și ajutorare a copilului, să mobilizeze la noi măsuri în sprijinul dezvoltării optime fizice și morale a tinerelor vîrstă. A sosit timpul să acționăm hotărît, s-a arătat la sesiunea mai sus-citată a Adunării generale O.N.U. Multe lucruri pot aștepta, dar nu și copilul. El se află la cea mai importantă și decisivă fază a dezvoltării sale fizice și intelectuale. De aceea, copilului nu-i putem spune „miine“. Numele său este „astăzi“.

Presă de peste hotare nu încetează să arate ecurile largi pe care le are acțiunea declanșată de Anul internațional al copilului : se string fonduri, se scot filme, se editează cărți, broșuri, se studiază mai profund temele care au incidență cu viața și dezvoltarea celor mici : copilul și familia, drepturile copilului, femeile și copilul, învățămîntul, serviciile elementare de asistență și copilul etc. În fața problemelor actuale „urgente și vaste“ ale copiilor, se pune întrebarea cît de eficiente sînt toate acestea, cît de substanțiale. Unul dintre autorii cărții „Toți copiii noștri“, care analizează situația copiilor din S.U.A., ajunge la concluzia că, pe lângă asemenea măsuri, sînt necesare „modificări în baza economică, astfel încît să se asigure tuturor familiilor venituri care să le permită să se ocupe de educația copiilor lor“.

Acesta este o parte din adevăr. Din adevărul că sînt necesare prefaceri revoluționare care să conducă — așa cum s-a întîmplat în țările socialiste — la schimbarea radicală a condițiilor de viață pentru masele largi, în care grija pentru tinerele generații constituie una dintre dominantele politicii de stat.

De ce un mare învățat era atît de convins că nu se poate vorbi despre progres atîta vreme cît există copii nefericiți ?..

STELA PREDESCU

Concurs republican de materiale metodice

Consiliul Național al Organizației Pionierilor organizează începînd cu anul 1979, din doi în doi ani, un concurs republican pentru cele mai bune materiale metodice în domeniul activității cu pionierii și șoimii patriei.

Materialele metodice prezentate în concurs se vor adresa activelor pionieresti și cadrelor care muncesc cu pionierii și șoimii patriei.

Formele sub care pot fi prezentate materialele metodice la concurs sînt :

a) materiale scrise: îndrumări și recomandări metodice, buletine de informare tematică și de informare generală, scrisori metodice, culegeri de tematică orientativă pentru cercuri, materiale metodice privind organizarea și desfășurarea unor acțiuni politico-educative de masă, schimburi de experiență, consfătuiri metodice, broșuri, manuale, culegeri metodice și cărți pe probleme actuale ale metodicii muncii cu pionierii și șoimii patriei ;

b) materiale audio-vizuale : seturi de schițe, planșe, scheme, organigrame, pliante, diapozitive, diafilme și filme, benzi magnetice, albume cu fotografii, alte materiale care să oglindească metodică desfășurării unor activități, etapele și momentele principale ale acestora.

Concursul se desfășoară în două faze :

a) faza județeană, care se finalizează cu 6 luni înainte de faza pe țară, prin organizarea unei expoziții cu materialele metodice la casele pionierilor și șoimilor patriei din localitățile reședință de județ, în perioada 1 octombrie — 1 decembrie.

Lucrările care se situează pe locurile I, II și III, au dreptul să participe la etapa republicană. Acestea vor fi trimise Comisiei pentru activitatea metodică, de cercetare și documentare a C.N.O.P., pînă la data de 15 ianuarie.

b) etapa republicană se desfășoară în perioada 1 mai — 15 iunie. În această etapă se organizează o expoziție republicană la Centrul de perfecționare a cadrelor care muncesc cu pionierii.

Valorificarea materialelor metodice premiate se va realiza prin : alcătuirea unor culegeri cu lucrări metodice sub egida C.N.O.P. ; multiplicarea unor filme și diapozitive premiate ; prezentarea siste-

matică în presa pentru copii, tineret și pedagogică a unor sinteze din materialele metodice prezentate la concurs ; popularizarea celor mai valoroase experiențe în cadrul instruirilor și al cursurilor organizate de Centrul de perfecționare a cadrelor care muncesc cu pionierii și Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei.

Tematica, din acest an, a concursului se va axa pe probleme privind :

1. metodică organizării și desfășurării activității în cercurile tehnico-aplicative, diferențiat pentru ciclul primar și gimnazial :

a. îndrumare metodică și tematic orientativă ;

b. caiete metodice cu schițe, planșe necesare pentru realizarea unor lucrări în cadrul cercurilor.

2. metodică organizării și desfășurării unei evocări, a unui eveniment social-politic și istoric important din viața patriei și partidului, a poporului, a Organizației pionierilor, concretizată prin scenariu și regie.

3. metodică organizării unor activități de timp liber, recreativ-distractive :

a. caiete metodice, diapozitive sau filme ilustrînd modul de organizare a „Zilei activității cultural-sportive pionieresti“, instituită prin planul de măsuri pentru îmbunătățirea activităților educative cu pionierii și școlarii în cadrul Festivalului național „Cîntarea României“ și al Competiției sportive naționale „Dacia“, adoptat la Plenara C.N.O.P. din 1978 ;

b. materiale de îndrumare metodică privind organizarea cluburilor de vacanță, respectiv caiete metodice cuprinzînd modul de organizare, jocuri, activități recreative etc.

Pentru prima ediție a concursului — 1979 — se iau în considerație lucrările și materialele elaborate în perioada 1976—1979.

Pentru ediția din acest an, faza județeană de selecție se finalizează la 15 mai a.c., cele mai bune lucrări urmind a fi trimise la Comisia pentru activitatea metodică, de cercetare și documentare, pînă la data de 15 iunie a.c., iar faza republicană se finalizează începînd cu data de 15 iulie a.c.

Preocupare permanentă pentru educarea elevilor în spiritul economiei

INSTRUMENTE DE ECONOMISIRE SPECIFICE ELEVILOR

Cultivarea spiritului de economie în rîndul elevilor constituie o preocupare permanentă a cadrelor didactice din oricare școală. Desfășurată într-o strînsă colaborare cu părinții și cu unitățile C.E.C., această activitate urmărește educarea voinței elevilor, dezvoltarea simțului de răspundere și capacitatea copiilor de a se autocontrola, contribuind la creșterea răspunderii acestora față de școală, de familie, față de utilizarea cît mai rațională a oricăror sume de bani, fie ele cît de mici.

Dezvoltarea spiritului de economie are eficacitate educativă numai atunci cînd este legată de atingerea unor obiective atrăgătoare : excursii colective, procurarea echipamentului sportiv, a cărților pentru biblioteca personală ș.a. De asemenea, eficacitatea acestei activități se obține numai prin desfășurarea unei munci continue, pe întreg parcursul anului școlar, prin îndrumarea elevilor să folosească instrumentele de economisire care le sînt puse la dispoziție de Casa de Economii și Consenmațiuni : foile cu timbre de economii, cecurile de economii școlare și libretul de economii pentru elevi.

Iată în ce constau principalele caracteristici ale acestor instrumente de economisire specifice elevilor :

FOAIA CU TIMBRE DE ECONOMII

Este astfel realizată încît posesorul ei fără nici o formalitate, să poată depune la C.E.C. sume mici. O foaie

are imprimat un timbru de economii în valoare de 1 leu sau de 2 lei și cuprinde casete în care se pot lipi alte 24 de timbre de cîte 1 leu sau de 2 lei. Sumele economisite pe foile cu timbre de economii pot fi restituite la cerere sau transferate pe librete de economii.

CECURILE DE ECONOMII ȘCOLARE

Se prezintă sub forma unor cartonașe tipărite în culori și ajută elevii, nu numai să economisească dar să-și îmbogățească cunoștințele din diferite domenii : istoria patriei, știință, literatură, artă.

Cecurile sînt grupate în seturi de cîte zece cecuri, un cec avînd o valoare de 5 lei, deci un set complet, de 50 de lei.

Seturile sînt grupate pe serii de teme, astfel :

Seria A — „Personalități din trecut glorios al patriei“ ;

Seria B — „Savanți români din domeniul științei și tehnicii“ ;

Seria C — „Marele pictor român Nicolae Grigorescu“ ;

Seria D — „Figuri proeminente ale poeziei românești“ ;

Seria E — „Din istoria muzicii românești“ ;

Seria F — „Mari prozatori români“ ;

Seria G — „Monumente istorice ale patriei noastre“ ;

Seria H — „Din comorile florei“ ;

Seria I — „Din fauna patriei noastre“ ;

Seria J — „Cuceritori ai cosmosului“.

Cecurile se pot cumpăra fără nici o formalitate (la simpla cerere verbală), în numărul dorit, de la oricare unitate C.E.C., sau de la cadrele didactice care coordonează activitatea de cultivare a spiritului de economie în școala respectivă.

Restituirea sumelor se efectuează imediat la oricare din unitățile menționate.

LIBRETUL DE ECONOMII PENTRU ELEVII

Este un nou instrument de economisire pus la dispoziția elevilor de

Casa de Economii și Consenmațiuni. Depunerea minimă pe astfel de libret este de 1 leu.

Elevii care doresc să devină depunători în cadrul casei de economii școlare primesc cîte un libret de economii pentru elevi, cu prilejul efectuării primei depuneri.

Depunerile și restituirile pe libretul de economii pentru elevi se pot efectua numai în cadrul caselor de economii școlare care le-au emis.

Utilizînd aceste instrumente de economisire specifice preocupărilor elevilor și adecvate vîrstei lor, aceștia vor învăța de mici să prețuiască ECONOMIA — deprindere atît de folositoare în întreaga viață personală și socială.